

IN MEMORIAM

SLAVKO SULČIČ, TEHNIK, FIZIK, VINOGRADNIK IN SLOVENEK

Slavko se je rodil v Dutovljah 22. marca 1948. V rojstno knjigo so ga vpisali po slovensko kot Sulčič in ne na družinski priimek Sulli, ki ga je pred desetletjem vpeljalo poitaljevanje na Primorskem. Svoja mlada leta je preživel v Dutovljah, potem pa so se preselili v Sveti Križ pri Trstu in kasneje v center Trsta. Po osnovni šoli in slovenski nižji gimnaziji se je vpisal na pomorsko srednjo šolo – smer strojništvo, kjer se je izkazal kot dober matematik in fizik. Njegov profesor matematike ga je zelo spoštoval, kljub temu da je bil Slavko Slovenec. To je bilo zelo pomembno v tistih časih.

Vseskozi je rad imel naravo in tehniko; dan mu je bil izreden smisel za naravoslovje. Po maturi se je odločil za fiziko in se tudi vpisal na fakulteto za teoretično fiziko tržaške univerze. Študij mu je šel dobro od rok, vzporedno pa je pogosto prihajal domov v Dutovlje, kje je rasla nova hiša. Poleg pomoči domačim se je rad ukvarjal z zemljo in vinogradom.

Po uspešno končani univerzi je dve leti poučeval fiziko na srednji šoli v Trstu. Nato se je pridružil novo nastalemu podjetju MIPOT iz Krmina (Cormons). Študijsko prakso je opravil na Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko (IEVT). Ta se je podaljšala v delo pri jugoslovanskem projektu za formiranje gospodarsko močnega podjetja pri Slovencih v Italiji. Nova tovarna MIPOT, za katero je v Ljubljani potekal razvoj za njen glavni proizvod, takrat povsem nov miniaturni potenciometer. Slavko je bil v okviru IEVT-ja pri dr. Lahu pritegnjen v razvojno skupino

novega podjetja. Tu je veliko delal z vsem mladostnim zagonom. Po nekaj letih je njegovo podjetje odprlo podružnico v Proseku pri Trstu in tam je začel intenzivno delo na področju vakuumске tehnike. Postal je tehnični direktor. Razvijal je potrebno opremo, črpalne sisteme in vakuumске naprave za izdelavo tankih plasti; pri tem je tudi sam strokovno napredoval.

S svojim znanjem in sposobnostjo komuniciranja po Italiji in Sloveniji je veliko pripomogel k napredovanju podjetja. Kljub temu pa se je moral Mipot kasneje zaradi gospodarskih okoliščin priključiti koncernu Galileo, ki je bil takrat zelo napredna italijanska tovarna. V tem novem okviru je Slavko dobil nove naloge in spet bil uspešen. Kasneje je prišlo je do situacije, ko bi se moral preseliti v Firence, v center Galilea. Slavko se za to ni odločil. Ustanovil je lastno podjetje. Poimenoval ga je z nazivom Tervak, ki je združeval dve njegovi ljubezni: vakuumsko tehniko in pridelavo terana. Prevezel je zastopstvo podjetja Edwards (Anglija) za severno Italijo in za Slovenijo. Prepotoval je nešteto slovensko domovino od Krke, Leka in Gorenja do inštitutov in fakultet. Povsod je razdajal svoje znanje in ga hkrati izpopolnjeval.

Spominjam se, kako zelo je bil skrben pri razvojno-raziskovalnem delu, ko smo na IEVT-ju z njim pridobili razvojno nalogo za razvoj velikih difuzijskih črpalk. Vedno so mu bila izziv področja, ki so zahtevala resnično znanje in delo. Za skupna ustvarjalna prizadevanja mu nikdar ni bilo žal časa. Tako je z radostjo vpeljeval v svet vakuuma svojega nečaka Andreja, da bo nekoč prevzel njegov Tervak; zavzeto je sodeloval s podjetjem Kambič – Laboratorijska oprema in še z mnogimi drugimi – doma in v tujini. Vedno smo bili veseli, kadar se je pojavil na obisku; navadno

je sledilo nekaj prijateljskega klepetaja, potem pa strokovno o črpalkah in merilnikih, pa o kaki tehnični novosti iz vakuumskega sveta itd; nato smo dobili zeleno ponudbo, in pogosto še dober nasvet za reševanje določenega problema.

Več mandatov je bil Slavko aktiven in cenjen član izvršnega odbora Društva za vakuumsko tehniko Slovenije. Mnogi smo z njim postali dobri znanci in prijatelji. Nema lokrat smo se srečali tudi na trgatvi v Dutovljah, kjer smo še posebej doživeli njegovo nave-

zanost na svoje, na dom, na vinograde in na prelepo kraško zemljo.

Njegova odkritosrčna preprostost, pa živahen, včasih malo otožen široki nasmeh, nam bodo za vedno ostali v očeh.

Dragi Slavko – za vse nas, ki smo te poznali in imeli radi – nisi odšel, ampak boš trajno živel v našem spominu.

Andrej Pregelj
ter drugi prijatelji in znanci iz DVTS

SPOMINI NA SLAVKA SULČIČA

S Slavkom sva se prvič srečala pred več kot 20 leti. Seznanil naju je mag. Marjan Hudomalj, ki je tudi umrl pred kratkim – le dober mesec za Slavkom. Takratno bežno srečanje je kmalu preraslo v intenzivno strokovno sodelovanje ter prijateljstvo.

Čeprav je bil Slavko teoretični fizik, je bil izjemno praktičen človek. Njegovi nasveti s področja vakuumske tehnologije in tankih plasti so bili vedno zelo konkretni in uporabni. Znanja, ki si ga je pridobil pri razvoju industrijskih naprav za nanašanje tankih plasti, ni ljubosumno skrival, ampak ga je z veseljem delil. Poseben je bil tudi v tem, da se je brez oklevanja loteval velikih izzivov.

Tako mi je pripovedoval, kako so ga v nekem italijanskem podjetju prosili, da jim postavi proizvodnjo tankih plasti na osnovi indij-kositrovega oksida. Takšno plast so želeli nanašati na steklo vrat pečice štedilnika z namenom, da bi omogočala pogled v vročo pečico in da bi hkrati zmanjšala segrevanje stekla. Presojna plast bi torej morala odbijati infrardečo svetlobo (toploto) nazaj v pečico. Slavko je izziv brez oklevanja sprejel. Na internetu je našel neko ameriško državno podjetje, ki se je ukvarjalo z razvojem zaščitnih optičnih elementov za bankovce. Ker z nanašanjem tankih plasti na bankovce niso dobili ponovljivih rezultatov, so se odločili, da drago in zahtevno napravo prodajo. Lastniki prej omenjenega italijanskega podjetja so se dogovorili s Slavkom, da je napravo v ZDA prevzel ter jo nato postavil v Italiji. To je bila zahtevna naloga, ki jo je lahko izpeljal le zelo sposoben in pogumen človek, kakršen je bil Slavko.

S svojo dobrodušnostjo in dobrovoljnostjo si je Slavko ustvaril zelo širok krog prijateljev. Rad je organiziral prijateljska srečanja, ki so nas še dodatno povezala. Na takih srečanjih smo se o marsičem pogovorili in se tudi marsikaj koristnega dogovorili. Naj omenim samo en primer. Ob nekem srečanju, pred približno desetimi leti, sem ga prosil, da bi pomagal mojemu prijatelju g. Antonu Kambiču, lastniku pod-

jetja Kambič – Laboratorijska oprema, pri trženju vakuumskih naprav (liofilizatorjev, vakuumskih sušilnikov) na italijanskem trgu. Tudi ta izziv je Slavko brez oklevanja sprejel. V zelo kratkem času je v Italiji navezal stike s podjetjem 5Pascal in se z njimi dogovoril za sodelovanje s podjetjem iz Semiča. G. Kambiču je tako uspelo navezati uspešne poslovne stike s podjetjem 5Pascal, za kar je pokojnemu Slavku izjemno hvaležen. Slavko je uspešno sodeloval tudi z zamejskim podjetjem Vacuumtech, ki se ukvarja z optičnimi dekorativnimi plastmi.

Slavka smo poznali in cenili tudi kot odličnega vinogradnika. Njegov teran je bil tako dober, da mu je tudi v poslovnem svetu pomagal odpirati vrata. Povedal mi je, da se mu je velikokrat pripetilo, da so ga ob poslovnih obiskih različnih podjetij, kjer je kot zastopnik angleškega podjetja Edwards prodajal suhe črpalke in druge vakuumske naprave, najprej vprašali, ali je pripeljal s seboj teran. Ker ga je vedno imel kak karton v prtljažniku, je bila sklenitev posla potem le še formalnost.

Slavku sem ostal v marsičem dolžnik. Tako nikoli nisem našel časa, da bi se udeležil trgatve, na katero me je tolikokrat vabil. Tudi na zadnje vabilo, da pridem na obisk, sem se odzval prepočasi in zato prepozno. Ko sem ga nekega jesenskega dne klical po telefonu, da bi mu najavil obisk, je zvonilo v prazno. Zaslutil sem, da se je zgodilo nekaj hudega.

Pri eni stvari pa mi je tudi Slavko ostal dolžnik. Dolgo časa sem ga kot urednik prosil, da napiše kak strokovni prispevek za Vakuumista. Večkrat mi je zadržki obljubil, da ga bo napisal, pa ga žal ni nikoli. Ne vem, kako to, da mu to ni uspelo – mogoče zato, ker je bil človek dejanj in je stvari raje naredil, kot pa o njih pisal. Mogoče pa tudi zato, ker se je ves čas šolal v Italiji in mu je bilo pisanje v slovenskem jeziku nekoliko težje.

Peter Panjan

Podjetje SCAN, d. o. o., dolgoletni partner DVTS, je namesto venca na grob pokojnega Slavka Sulčiča namenilo društvu 200 EUR. Donatorju se lepo zahvaljujemo in smo prepričani, da bi bil tudi pokojni Slavko tega vesel.

Uredništvo